

17 נובמבר 2019
"יט חשון תש"פ

לכבוד
מר רוטן פרץ
מנכ"ל משרד רה"מ

שלום רב,

הנדון: חידוש הדיון הממשלתי בעניין עתיד מפרץ חיפה

מפרץ חיפה הוא אחד ממוקדי זיהום האוויר בישראל, בשל ריכוז גדול של מפעלי תעשייה בסמוך לריכוזי אוכלוסייה, עומסי תחבורה, פעילות הנמל, ובשל נתוני טופוגרפיה ואקלים המקשים על פיזור המזהמים.

הודות לפעילות אסדרה מקיפה ומעמיקה שביצע המשרד להגנת הסביבה משנת 2012 ועד היום לצד כניסה של הגז הטבעי, חלו הפחתות של עשרות אחוזים בפליטת מזהמים לאוויר, וביניהם נרשמה הפחתה של כ- 81% בפליטות חומרים מסרטנים או חשודים כמסרטנים המזהמים מהתעשייה במפרץ חיפה

תעשיית הנפט הייתה ועודנה עוגן מרכזי בפעילות מפרץ חיפה, ואולם תעשייה זו מאבדת את הובלתה כתוצאה ממגמות עולמיות הכוללות ירידה בביקוש לתזקי נפט לטובת המעבר לתחבורה חשמלית נקייה, וייצור אנרגיה מגז טבעי וממקורות מתחדשים. מגמות אלו עולות בקנה אחד עם עמדת ממשלת ישראל והמהלכים שמוביל המשרד להגנת הסביבה לצמצום התלות בדלקים פוסיליים, והגברת הייצור והשימוש באנרגיות מתחדשות ואגירת אנרגיה.

ביולי השנה נערך דיון בראשותך על עתיד מטרופולין מפרץ חיפה. בהמשך לדיון זה אנו מבקשים להציג את עמדתו המקצועית של המשרד להגנת הסביבה לעתיד מפרץ חיפה:

המשרד להגנת הסביבה תומך בפינוי יזום של המתחם הפטרוכימי והכימי במפרץ חיפה, הכולל את בית זיקוק, כאו"ל, גדיב, מתחם קרקעות הצפון ומתחם דשנים באופן הדרגתי ובפיקוח הדוק על אופן הפינוי.

אבקש להדגיש כי המצב הנוכחי של היעדר החלטה ועמימות בעניין עתיד המפרץ, הוא הגרוע ביותר סביבתית וכלכלית כאחד. הימנעות מהחלטה תגרום לתעשייה "לגווע" מאליה (כתוצאה מהירידה ברווחיות והביקוש לתזקי נפט) ותוביל לפגיעה בסביבה עקב הידרדרות הדרגתית בתשתיות הסביבתיות לאורך תקופה ארוכה, ובתוך כך אי-ביצוע השקעות סביבתיות במתחם.

הניסיון בעולם מלמד כי תעשייה כבדה ובתי זיקוק בפרט, אשר נסגרים ללא פיקוח, מותירים אחריהם נזק סביבתי כבד: קרקע מזוהמת, דליפות מזהמים למי התהום ופליטות מתמשכות לאוויר כתוצאה מזיהומים הנותרים בשטח. עלות שיקום השטח עלולה להסתכם במאות מליוני ₪. הנזק הסביבתי הצפוי עלול למנוע את כניסתם של ייעודי קרקע חדשים, והחזרת השטח לשימוש הציבור הרחב. ראה לדוגמה – מפעלי תעשיות אלקטרוכימיות בעכו, קרקעות תע"ש ועוד.

אשר על כן, אני סבור כי על ממשלת ישראל להוביל את תהליך סגירת בית הזיקוק בחיפה, ולהציב יעדים סביבתיים לשיקום הקרקע, ולחיוזק המטרופולין בחיפה.

מצורפת בזאת עמדת המשרד המפורטת.

מדינת ישראל
המשרד להגנת הסביבה
המנהל הכללי

אשמח לסייע בקידום הקמה של ועדת ממשלתית לנושא וכתובת החלטת ממשלה על סיום עידן הזיקוק
במפרץ והשבת הקרקע לטובת הציבור.

בברכה,

ניא סמט

מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה

העתקים:

ח"כ זאב אלקין, שר המשרד להגנת הסביבה
אודי אדירי, מנכ"ל משרד האנרגיה
שי רינסקי, מנכ"ל משרד הכלכלה
שי באביד, מנכ"ל משרד האוצר
דלית זילבר, מנכ"לית מנהל התכנון
פרופ' אבי שמחון, יו"ר המועצה הלאומית לכלכלה
עדיאל שומרון, יו"ר רשות מקרקעי ישראל
גלית, סמנכ"לית תכנון ומדיניות
שולי נור, סמנכ"לית תעשיות ורישוי עסקים
שלמה כץ, מנהל מחוז חיפה
עו"ד דלית דרור, יועמ"ש המשרד להגנ"ס
ד"ר אורנה מצנר, מ"מ מדענית ראשית

המשרד להגנת הסביבה
وزارة حماية البيئة
Ministry of Environmental Protection

שלום עם הסביבה

רח' כנפי נשרים 5, ת.ד. 34033 ירושלים, 95464, טל. 02-6553720-3 פקס. 02-6535939 • www.sviva.gov.il